

Colocviul revistei „Teatrul“ : Raportul text-regie în spectacolul „O scrisoare pierdută“ la Teatrul Mic

La inițiativa revistei noastre, în ospitaliera găzduire a Teatrului Mic, marți 24 mai, în cadrul Primăverii Culturale Bucureștene, a avut loc un colocviu consacrat ultimei montări a **Scrisorii pierdute**. În foaierea sus-numitului teatru s-au adunat personalități ale vieții artistice și culturale din capitală, critici și istorici literari și de teatru, interesați să schimbe opinii asupra acestui incitant spectacol al Teatrului Mic. Discuțiile, conduse de criticul literar Ion Cristoiu, au fost relevante în ce privește tema principală a acestui colocviu: raportul text-spectacol, vorbitorii avansând o diversitate de puncte de vedere demne de interes. Astfel, criticul Grid Modorcea a sesizat actualitatea acestui spectacol văzând în actul artistic regizoral demersul responsabil, etic și politic, de a acorda textul la mentalitatea spectatorilor anilor '80. La această idee s-au raliat și alți critici ca Dinu Kivu, Constantin Radu-Maria etc.

Comparând montarea de la Teatrul Mic cu alte montări de referință în spectacologia caragialiană, precum aceea a lui Sică Alexandrescu sau aceea a lui Liviu Ciulei, prof. univ. Ileana Berlogea a evidențiat la rindu-i originalitatea concepției acestui spectacol, oprindu-se, tot comparativ, și la câteva creații actoricești: Rodica Negrea în Zoe sau Leopoldina Bălănuță în Agamiță Dandanache. Alți vorbitori au abordat textul dintr-o perspectivă strict estetică. Astfel, eseistul Al. Paleologu, analizând calitatea risului lui Caragiale, a găsit că spectacolul e o ipoteză firească a acestui ris, conotativ opere și totodată independent față de ea. Nu a lipsit nici privirea spectacolului prin prisma materialului uman din care a fost construit. Un astfel de punct de vedere interesant prin insolitul concluziilor l-a avansat criticul Gabriel Năstase, care a văzut lumea lui Caragiale oarecum modificată psihologic și etic de vîrsta biologică a actorilor.

Subliniem că în mai toate intervențiile s-au relevat originalitatea și noutatea

concepției regizorale și, cu câteva excepții, calitatea interpretării actoricești, care înscriu această montare în seria montărilor de referință ale acestei capodopere.

Au mai participat Elena Deleanu, directoroarea Teatrului Giulești, Mihaela Tonitza-Iordache, directoroarea Teatrului „Tăndărică”, și criticii Ileana Lucaciu, Cristina Dumitrescu, Valeria Ducea, Aurelia Boriga, Victor Parhon.

Un turneu relevant

Inceput cu tulburătorul recital al lui Tudor Gheorghe Primăvara și încheiat cu fulminanta reprezentare moziliană Mobilă și durere, turneul Naționalului craiovean la București a confirmat forța creatoare, substanțial alimentată cu idei noi, a acestui colectiv.

Afișul turneului, pe care figurau și Năpasta de I. L. Caragiale, și Puterea și Adevărul de Titus Popovici, descoperă, din start, statura spirituală a repertoriului, dominantă fluxului tematic fiind concentrată pe actualitate.

Între tradiție și modernitate, actualitatea textelor a căpătat, prin transpunerea ei în spectacol, dimensiuni majore (uneori, ca în Mobilă și durere de exemplu, chiar surprinzătoare).

Personalități mature și distincte, cei trei regizori semnatari ai montărilor: Mircea Cornișteanu (Puterea și Adevărul), Mihai Manolescu (Năpasta), Cristian Hadjicula (Mobilă și durere) au imprimat, prin viziunile lor ambițioase, o diversitate stilistică, cu note de originalitate mai mult sau mai puțin șocante, toate însă viabile și convingătoare. Despre toate aceste spectacole, revista noastră s-a pronunțat pe larg la vremea premierelor.

Ceea ce se cuvine însă reamintit în urma impresiei foarte bune pe care acest turneu a lăsat-o bucureștenilor este luciditatea programatică, Anvergură culturală, ținută intelectuală, îndrăzneală creatoare, acuratețe și eleganță, profesionalism, iată calități definitorii pentru activitatea acestui colectiv de veche tradiție, care se situează astăzi în prim-plan datorită unui valoros nucleu de actori. Unii cu aureolă de vedetă, alții începători, actorii Naționalului, în armonioasă unitate, înscriu instituția teatrală craioveană în contemporaneitatea teatrului românesc, afirmând prin creațiile lor conceptul modern de echipă.

**Rubrică realizată de
Constantin RADU-MARIA
și Valeria DUCEA**